

CMS สร้างเว็บโดยไม่ต้องพึ่งโปรแกรมเมอร์

ปรีชา คำแหง

คำสำคัญ : CMS, PHP

มีหลายคนที่เคยคิดอยากมีเว็บไซต์ส่วนตัว แต่เมื่อนึกถึงขั้นตอนการทำเว็บ ขึ้นมาแล้วทำให้หมดความพยายามในการสร้าง เพราะการทำเว็บไซต์จำเป็นต้องเข้าใจภาษาที่ใช้จึงจะสร้างเว็บไซต์ได้ แต่ตอนนี้เราไม่ต้องกังวลเรื่องนี้อีกแล้วเมื่อมีการพัฒนาภาษาในการทำเว็บไซต์แนวใหม่ที่เรียกว่า CMS ผู้สร้างไม่ต้องมีความรู้ในด้านการเขียนโปรแกรม ก็สามารถสร้างเว็บไซต์ได้

CMS ย่อมาจาก Content Management System ซึ่งแปลตามศัพท์ก็คือระบบบริหารจัดการเนื้อหา เป็นระบบที่พัฒนา คิดค้นขึ้นมาเพื่อช่วยลดทรัพยากรในการพัฒนาและบริหารเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำลังคน ระยะเวลา และงบประมาณที่ใช้ในการสร้างและควบคุมดูแลเว็บไซต์ โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะนำเอา ภาษาสคริปต์ (Script languages) ต่างๆ มาใช้ เพื่อให้วิธีการทำงานเป็นแบบอัตโนมัติ ไม่ว่าจะเป็น Perl, ASP, Python , และ PHP กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ได้โดยทั่วไปและไม่มีลิขสิทธิ์ แหล่งข้อมูลของภาษา PHP สามารถค้นหาได้ที่ <http://sourceforge.net/index.php> นอกจากนี้ยังมีภาษาอื่นๆ แล้วแต่ความถนัดของผู้พัฒนา ซึ่งมักต้องใช้ควบคู่กันกับโปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ หรือที่นำมาช่วยในการสร้างและบริหารเว็บไซต์แบบสำเร็จรูป การใช้งาน CMS นั้นผู้ใช้งานแทบไม่ต้องมีความรู้ในด้านการเขียนโปรแกรม ก็สามารถสร้างเว็บไซต์ได้ โดยที่ตัว CMS เองมีโปรแกรมประยุกต์ แบบพร้อมใช้งานอยู่ภายในมากมาย อาทิ ระบบจัดการบทความและข่าวสาร (News and Story) ระบบจัดการบทวิจารณ์ (Review), ระบบจัดการสมาชิก (Mamber) ระบบสืบค้นข้อมูล (Search) ระบบจัดการไฟล์ดาวน์โหลด (Download), ระบบจัดการป้ายโฆษณา (Banner), ระบบการวิเคราะห์และตรวจสอบสถิติความนิยมในเว็บไซต์ (Analysis, Tracking and Statistics) เป็นต้น และผู้ใช้งานสามารถเพิ่มเติมโปรแกรมอิสระ (module) อาทิ Forum, Chatroom, Formmail เข้าไปได้ในภายหลังจากการติดตั้ง เนื่องจากตัว CMS เป็น Opensource ที่แจกจ่ายให้ใช้งานกันได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและห้ามมิให้มีการซื้อขายกัน ถ้ามีการแก้ไขปรับปรุง Code ก็สามารถจะส่งไปยังต้นสังกัดของผู้ที่พัฒนาก็ได้ เพื่อที่จะให้ปรับปรุงส่วนเพิ่มเติมลงไป เช่น การแสดงผลของภาษาไทย เป็นต้น

ปัจจุบันซอฟต์แวร์ที่ใช้สร้าง CMS มีหลายตัวด้วยกันอาทิเช่น PostNuke, PHP-Nuke, MyPHPNuke, Mambo, eNvolution, MD-Pro, XOOPs, OpenCMS, Plone, JBoss, Drupal, Joomla โดยเฉพาะ Joomla กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เป็นต้น

ทำไมถึงต้องใช้ CMS

ข้อดีของ CMS ต่อผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmasters) และผู้ใช้งานเว็บไซต์ (Users)

- ผู้ใช้งานเว็บไซต์สามารถใช้งาน Template โดยนำมาประกอบกับเอกสารหรือเนื้อหา ทำให้ช่วยลดภาระเรื่องการเขียนโค้ด (code) ให้น้อยลง
- ผู้ใช้งานเว็บไซต์สามารถเพิ่มเนื้อหาข่าวประชาสัมพันธ์/เอกสารได้ด้วยตัวเอง
- การที่เปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอของ เว็บไซต์ ผู้ดูแลเว็บไซต์สามารถไปแก้ไขที่ template ได้
- ช่วยจัดระดับการใช้งานสำหรับแต่ละส่วนของเว็บไซต์ โดยไม่ต้องเข้ามาเซ็ตการใช้งานของระบบที่เซิร์ฟเวอร์โดยตรงเพราะสามารถทำได้โดยผ่านเว็บเบราว์เซอร์
- นอกจากนั้น ถ้ามี Search engine, Calendar, Web mail และส่วนอื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มเติมสู่ CMS หรือแม้การไปหา Plug-in เข้ามาเสริมการทำงานได้

ส่วนประกอบของ CMS

- Templates หรือ Theme เป็นส่วนที่เปรียบเสมือนหน้าตา หรือเสื้อผ้า ซึ่งเป็นสีสรรของเว็บไซต์ (Look&feel) ที่มีรูปแบบที่กลมกลืนกันตลอดทั้งไซต์
- ภาษาสคริปต์หรือภาษา HTML ที่ใช้ในการควบคุมการทำงานทั้งหมดของระบบ
- ฐานข้อมูล เพื่อไว้เก็บข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกันของเว็บไซต์
- อื่นๆ ได้แก่ เทคโนโลยี ระบบปฏิบัติการ และราคา

CMS ทำงานอย่างไร?

ลักษณะการทำงานของ Content Management System (CMS) เป็นระบบจัดการที่แบ่งแยกการทำงานระหว่างเนื้อหา (Content) ออกจากการออกแบบ (Design) โดยการออกแบบเว็บเพจ จะถูกจัดเก็บไว้ใน Themes ในขณะที่เนื้อหาจะถูกจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลหรือไฟล์ เมื่อใดที่มีการใช้งานก็จะมีการทำงานร่วมกันระหว่าง 2 ส่วนเพื่อสร้างเว็บเพจขึ้นมา โดยเนื้อหาอาจจะประกอบไปด้วยหลาย ๆ ส่วนประกอบเช่น Sidebar หรือ Blocks, Navigation bar หรือ Main menu, Title bar หรือ Top menu bar เป็นต้น

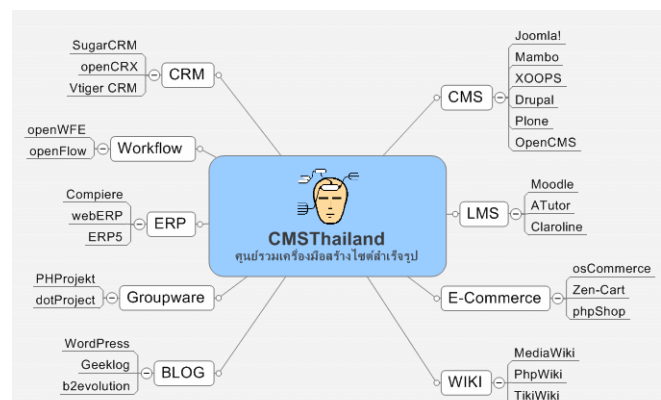
ประเภทของ CMS

- weblog เป็น CMS ส่วนของการบันทึกเผยแพร่ส่วนบุคคล weblog นิยมเรียกสั้นๆ ว่า blog (บล็อก) หมายถึงบันทึกบน เวิลด์ไวด์เว็บ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อยๆ โดยขณะนี้ผู้ใช้บล็อกมากมาย ทั้งแบบให้บริการฟรี และเสียค่าใช้จ่าย weblog เป็นเว็บหนึ่งที่มีรูปแบบง่ายๆ โดยมากจะเป็นในลักษณะเว็บไซต์ส่วนตัวคนสร้างต้องการประกาศข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การเผยแพร่ผลงาน ความสนใจ เป็นต้น ด้านออกแบบเครื่องมือให้เป็นแบบ WYSIWYG editor (What You See It What You Get) เพราะมีเครื่องมือที่ดูง่ายและเข้าใจ คล้ายๆ กับเครื่องมือในโปรแกรม

การทำงานทั่วไป ทำให้ผู้ที่สร้างเอกสารสามารถทำได้ด้วยความรวดเร็ว โดยเนื้อหา นั้นจะมี ส่วนประกอบสามส่วนคือ หัวข้อ (Title) เป็นหัวข้อสั้นๆ เนื้อหา (Post หรือ Content) เป็นเนื้อหา หลักที่คนสร้าง blog ต้องการที่จะบอกให้คุณทราบ วัน เดือน ปี ที่เขียน

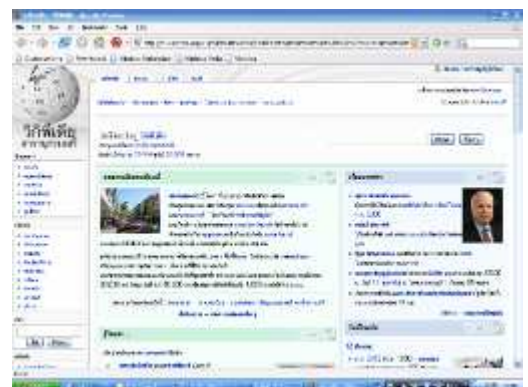
- e-Commerce เป็น CMS ส่วนของการทำร้านค้า online ที่สามารถใช้ในการซื้อสินค้า หรือเพิ่ม รายการสินค้า ราคา กำลังได้รับความนิยมขึ้นมาเรื่อยๆ
- e-Learning เป็น CMS ที่ใช้ในการทำงานสื่อการเรียนการสอน หรือ CAI แต่สามารถที่จะทำเป็น ระบบ online ได้ เหมาะสำหรับนักเรียน ครู อาจารย์ หรือสถานศึกษาต่างๆ สามารถสร้าง แบบทดสอบต่างๆ ได้

- Forums (กระดานข่าว) เป็น CMS ที่ใช้ เป็นการตั้งกระทู้ถามตอบปัญหาหรือทำ เป็นชุมชนต่างๆ โดยจะมีการแบ่งเป็น หัวข้อหรือหมวดต่างๆ ตามความสนใจ ของผู้เข้าชม ซึ่งส่วนมากแล้ว forums จะ ผูกติดกับตัว CMS ตัวอื่นๆ เข้าด้วยกัน

ภาพที่ 1 CMS ประเภทต่างๆ ในประเทศไทย

- Groupware เป็น CMS ที่ออกแบบมา เพื่อที่จะช่วยการทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีความสัมพันธ์กัน และมีความรวดเร็วในการ ทำงาน สามารถทำงานเป็นทีมและควบคุมการทำงานได้ โดยการทำงานก็จะผ่านระบบเน็ตเวิร์ค หรือระบบเว็บออนไลน์
- Image Galleries (อัลบั้มภาพ) เป็น CMS ที่กำลังได้รับความนิยมอีกตัวหนึ่งโดย CMS ประเภทนี้ ใช้ในการจัดอัลบั้มภาพ ฟังก์ชันในการใช้งานแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ของภาพ สามารถกำหนด ขนาดของภาพ และขนาดของไฟล์ ก็ได้
- Portals เป็น CMS ที่เป็นหน้าตาหลักของเว็บไซต์ ซึ่งการทำงานนั้นก็อาจจะทำงานด้วยตัวของมัน เองได้ แต่ในขณะเดียวกันสามารถนำเอาตัวอื่นๆ เข้ามารวมผนวกเพิ่มเติมได้
- Wiki เป็น CMS ที่ออกแบบเว็บไซต์อนุญาตให้ผู้ใช้ เพิ่ม และแก้ไขเนื้อหาได้โดยง่าย เหมือนกับการเขียนบทความ ร่วมกัน ลักษณะจะออกไปแนวสารานุกรมหรือแหล่งรวม ข้อมูลความรู้จำนวนมากๆ โดยจะเป็นการระดม ความเห็นจากหลายๆ คนมาใช้งาน ซึ่งมีตัวอย่างของไทย ก็สามารรถเข้าไปดูได้ที่ <http://th.wikipedia.org>

ภาพที่ 2 หน้าเว็บไซต์ <http://th.wikipedia.org>

การประยุกต์ใช้ CMS ในวงการต่างๆ

ระบบ CMS สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานต่างๆ หลากหลาย ตัวอย่างการนำซอฟต์แวร์ CMS มาประยุกต์ใช้งาน อาทิเช่น

- การนำ CMS มาใช้ในการสร้างเว็บไซต์สถาบันการศึกษา ธุรกิจบันเทิง หนังสือพิมพ์ การเงิน การธนาคาร หุ่นและการลงทุน อสังหาริมทรัพย์ งานบุคคล งานประมูล สถานที่ท่องเที่ยว งานให้บริการลูกค้า
- การนำ CMS มาใช้ในหน่วยงานของรัฐ อาทิเช่น งานข่าว งานประชาสัมพันธ์ การนำเสนองานต่างๆ ขององค์กร
- การใช้ CMS สร้างเว็บไซต์ ส่วนตัว ชมรม สมาคม สมาพันธ์ โดยวิธีการแบ่งงานกันทำ เป็นส่วนๆ ทำให้เกิดความสามัคคี ทำให้มีการทำงานเป็นทีมเวิร์คมากยิ่งขึ้น
- การนำ CMS มาใช้ในการสร้างเว็บไซต์สำหรับธุรกิจ SME โดยเฉพาะสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP กำลังได้รับความนิยมสูง
- การนำ CMS มาใช้แทนโปรแกรมลิขสิทธิ์อื่นๆ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และง่ายต่อการพัฒนา
- การใช้ CMS ทำเป็น Intranet Web Site สร้างเว็บไซต์ใช้ภายในองค์กร

ภาพที่ 3 เว็บไซต์ nectec ก็พัฒนาจาก joomla

ภาพที่ 3 เว็บไซต์ศูนย์พัฒนาแรงงานจังหวัด พิจิตร ก็พัฒนาจาก PHP-Nuke

ตัวอย่าง ซอฟต์แวร์ joomla ซึ่งเป็น CMS ตัวหนึ่งที่ผู้เขียนกำลังศึกษาอยู่

ภาพที่ 4 หน้าแรกของ joomla

ภาพที่ 5 หน้าสำหรับ webmaster

ภาพที่ 6 โครงสร้างเว็บไซต์ที่สามารถ
เปลี่ยนแปลงได้อย่างง่ายดาย

ภาพที่ 7 หน้าการติดตั้งโปรแกรมเพิ่มเติม

ภาพที่ 8 สามารถปรับเปลี่ยน code ได้ตามที่
ต้องการ

เอกสารอ้างอิง

CMS.[ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 10 มีนาคม 2551] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.cmsthailand.com/modules/news/>

CMS.[ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 10 มีนาคม 2551] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.cmsociety.com>

joomla.[ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 10 มีนาคม 2551] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.joomlacomner.com>

สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

โทร. 0 2201 7194

E-mail : preecha_k@dss.go.th

เมษายน 2551